

שאלה מרכזית:

כיצד מתבטאים הפערים החברתיים סביבי?

מסר: הפערים החברתיים הם סביבנו בכל מקום ולנו יש את הכוח לשנות את המצב
זמן הפעילות: 35 דק' | מס' הנספחים: אין

מתודה 1: פירוק

מחלקים בין החניכים עיתונים מהשבוע או מהחודש האחרון. מחלקים את הקבוצה לקבוצות קטנות (עד 3 חניכים בקבוצה), ומבקשים מהחניכים לגזור מהעיתון כתבות, פרסומות, תמונות או כותרות שמבטאות, לפי דעתם, פערים חברתיים. מקיימים סבב, וכל קבוצה תציג את הכתבות שבחרה ותסביר ולמה.

הערות למדריך: אפשר להסתפק בשלוש כותרות או כתבות לקבוצה.

אין	מספריים כמספר הקבוצות, הרבה עיתונים	10 דקות

מתודה 2: דיון בשאלה

מקיימים דיון לפי שאלות מנחות:

- ★ אילו פערים חברתיים זיהיתם בכתבות שבחרתם?
- ★ האם כל שוני בין שני אנשים, לדוגמא ברכוש, מעיד על פער חברתי?

הערות למדריך: לחדד כי לא כל שוני הוא פער חברתי.

אין	אין	10 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:
לדאוג לעיתונים אקטואליים מהתקופה האחרונה.

חומרי השראה למדריך:
השיר 'מיליונים' מאת אתי אנקרי

מתודה 3: הסבר

מקריאים באוזני החניכים את ההגדרה לפערים חברתיים שהיא בעצם ההגדרה של אי-שוויון כלכלי (מוויקיפדיה): 'אי-שוויון כלכלי מתייחס להבדלים בחלוקה של נכסים כלכליים ושל הכנסה בין פרטים וקבוצות בתוך חברה מסוימת. סיבותיו וחשיבותו של האי-שוויון נמצאים בדיון רחב ומתמשך. קיימים מדדים מספריים שונים לאי השוויון הכלכלי אשר משווים את הרווחה ואת מספרם של העשירים מול זה של העניים. מתן יחס שונה לאזרחים, על בסיס אי-שוויון כלכלי מכונה "אפליה".'

★ לפי ההגדרה שהקראנו ולפי העיתונים, איפה יש בקרבכם פערים חברתיים?
★ כיצד זה בא לידי ביטוי?
★ האם פערים חברתיים היו תמיד ויישאר לעולם או שניתן לשנות את המצב?
★ האם אנחנו כילדים/ בני נוער יכולים להשפיע על המצב? כיצד?

הערות למדריך: המטרה שהחניכים יבינו את ההגדרה לפערים חברתיים ושחברה המערבית היום פערים חברתיים נובעים ונמדדים בעיקר מפערים כלכליים. ניתן להכניס את הסיפור לפני הדיון אם אתם חושבים שיעזור לדיון.

אין

אין

10 דקות

מתודה 4: דיון בשאלה

"זוהי היום, והיה מדינה שהיה שם עשירות גדול, שהיו כולם עשירים, אך היה דרכם והנהגתם זר ומשנה מאוד: כי הכל היה מתנהג אצלם כפי העשירות, שהיה ערך מעלה כל אחד ואחד כפי העשירות שלו, שמי שיש לו כך וכך אלפים או רבבות יש לו מעלה זו, ומי שיש לו כך וכך ממון יש לו מעלה אחרת, וכן כיוצא בזה. כל סדר המעלות היה אצלם כפי הממון של כל אחד ואחד, ומי שיש לו כך וכך אלפים ורבבות כפי הסכום, שהיה קצוב אצלם הוא מלך וכן היה קצוב אצלם, כשיש לו כך וכך ממון הוא סתם בן אדם, ואם יש לו עוד פחות מזה הוא חיה או עוף וכיוצא. והיה אצלם חיות רעות ועופות, דהיינו כשיש לו רק כך וכך הוא נקרא אריה אנושי. (בלשון אשכנז איין מענטשליכר לייב) וכן כיוצא בזה שאר חיות רעות ועופות וכו', דהיינו שלפי מיעוט ממנו הוא רק חיה או עוף וכו', כי עיקר היה אצלם הממון, ומעלה ודרגה של כל אחד היה רק לפי הממון.

ונשמע בעולם שיש מדינה כזו, והיה הבעל תפלה מתאנח על זה, והיה אומר: "מי יודע עד היכן הם יכולים לילך ולתעות על ידי זה?!"

רבי נחמן מאומן מעשה בבעל תפילה

הערות למדריך: סיפור זה מעביר שקיימות חברות שהמעמדות החברתיות מושפעות אך ורק מכמות הכסף שיש לאדם- בארץ זו אנשים בעלי כסף רב הם מלכים ואילו אנשים בלי הרבה כסף נקראים חיות ועופות, דבר המסמל את מעמדם החברתי (כלכלי) ואין להם שום מעמד בארצם.

ניתן ללמוד מכך שאל לנו לשפוט אדם על פי מצבו הכלכלי אלא לקבל כל אדם בחברה ולנסות לצמצם את תופעת המעמדות בחברה.

אין

אין

5 דקות

שאלה מרכזית:

מהו זיכרון בשבילי?**מסר:** זיכרון הוא חלק חשוב בגיבוש זהות אישית, קבוצתית, ולאומית
זמן הפעילות: 60 דק' | **מס' הנספחים:** אין**מתודה 1: השראה**

המפגש מוקדש לפגישה עם אדם שסיפורו קשור ליום הזיכרון, ומדגים את המקום המרכזי שיש לזיכרון בגיבוש "האני" הפרטי והקבוצתי. אפשרות נוספת - לחפש מקום בעיר או ביישוב שאפשר לצפות ממנו על אזור שהתרחש בו אירוע מיוחד, אתר מסוים שיש לו היסטוריה, או רחוב שקשור בסיפור מעניין. רצוי לבחור מקום בטיחותי ושקט לקיום הפעולה.

הערות למדריך: מציאת דמות שתבוא לדבר היא משימה מאתגרת, עם זאת זהו מדיום עוצמתי וחשוב לנסות להוציאו אל הפועל. מספר הסיפור לא חייב להיות מקור ראשון לאירוע: ניצול שואה, משפחה שכולה, או חבר של אדם שנפל. חשוב להכין את החניכים מראש למה בדיוק יהיה בפעולה. אפשר לקיים את הפעולה במסגרת גדודית.

אין אין 40 דקות **נקודות חשובות להצלחת הפעילות:**

כדאי מאוד להתאמץ ולמצוא סיפור מעניין, מקום מעניין או אדם מעניין.

מתודה 2: מעגל שיתוף

לסיכום המפגש נשאל:

- ★ עם איזה זיכרון מתמודד האדם שפגשנו?
- ★ האם זה עוזר שאנשים נוספים חולקים אתו את הזיכרון? (הנצחה של אדם יקר, ציון שמו וסיפור חייו בטקסים, סרטים)
- ★ מהו לדעתכם הערך המוסף שיש לזיכרון ששותפנו בו?

לסיכום הפעולה מבקשים מהחניכים:

- ★ לספר על זיכרון משמעותי שלהם. זה יכול להיות מהחיים האישיים או מחוויות שעברנו כקבוצה.
- ★ מהי לדעתם הכוונה במשפט: "עם שאינו זוכר את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל" (יגאל אלון)

הערות למדריך: אם המפגש התקיים במסגרת גדודית, את השיתוף מקיימים בקבוצות קטנות, כדי לאפשר עיבוד משמעותי. חשוב שהמדריך ישתף בעצמו זיכרון אישי או קבוצתי שלו. לסיכום הפעולה (המשפט של יגאל אלון): חשוב לחדד את המסר על "הזיכרון" כמעניק משמעות לבניית הזהות האישית והקבוצתית. מי שאין לו משמעות ליצוק לתוך "האני" שלו, ההווה שלו דל (ממשמעות), ועתידו מעורפל.

אין

אין

20 דקות

שאלה מרכזית:

מהם גבולות העצמאות שלי?

מסר: עצמאות היא בחירה אישית. העצמאות האישית שלי תלויה רק בי
זמן הפעילות: 40 דק' | **מס' הנספחים:** אין

מתודה 1: עשייה

מכניסים את כל החניכים לחדר שבו הרבה חומרי יצירה. מקציבים לחניכים 20 דקות ומנחים אותם לעשות בחומרים האלה ככל העולה על רוחם. חשוב שלאחר ההנחיה הפשוטה והקצרה המדריך יצא מהחדר ולא יענה על שאלות. לאחר 20 דקות יחזור המדריך לחדר. ייתכן שימצא אחד משלושת התרחישים:

- ★ החדר מקושקש ומבולגן
- ★ החדר קושט וצוירו ציורים יפים על הקירות
- ★ לא נעשה כלום בחדר

הערות למדריך: יש לעודד את החניכים להתמודד עם הסיטואציה, ולהציב גבול אחד יחיד: לא לצאת מהחדר. יש להקפיד שיתמודדו עם הסיטואציה.

אין

חומרי יצירה - צבעי גואש, רולרים, ספוגים, מכחולים וחומרים נוספים

20 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

חשוב להנחות את החניכים בדיוק לפי ההוראות במתודה הראשונה. כל הנחיה אחרת תגביל אותם ותפגע במסר של הפעילות.

חומרי השראה למדריך:

איך ללמד תלמידים להיות עצמאיים?

מתודה 2: שיתוף

כשהמדריך יחזור לחדר ישאל:

★ למה עשיתם את מה שעשיתם? איך בחרתם מה לעשות? מה קרה מהרגע שיצאתי

מהחדר?

★ מה הרגשתם כשנשארתם לבד בחדר? האם חשתם עצמאות?

★ אם לא, מדוע לא? מה אתם מרגישים שאתם צריכים כדי להרשות לעצמכם להיות

עצמאיים?

★ מתי אתם מרגישים עצמאות?

★ הרגשתם שאתם צריכים גבולות? האם רציתם שאהיה בחדר ואשים לב למה

שאתם עושים?

המטרה היא לבחון מה קרה וכיצד ולא מי עשה ומה עשה. מעניין בעיקר אם הם

תכננו מה לעשות או שפשוט התחילו לעשות.

הערות למדריך: אפשר שהחניכים ירגישו בלבול, חשש, או תחושה שהם עומדים

למבחן ועליהם למצוא את התשובה הנכונה ל"מה הם אמורים לעשות". החניכים

חיים במסגרות ברורות מאוד ולכן טבעי שתחושה של חופש שכזה, תיצור אצלם את

התחושות האלה. זוהי הזדמנות להציע שעצמאות היא בחירה, בכל מסגרת ובכל זמן

- לקבל אחריות ולהיות מה שאני רוצה להיות ולעשות מה שאני רוצה לעשות.

אין

אין

20 דקות

שאלה מרכזית:

יום הזיכרון לנספים בסודן: מי עלה מסודן ולמה?

זמן הפעילות: 40 דק' | מס' הנספחים: 2

מתודה 1: פירוק

החניכים נכנסים לחדר שבו מפוזרים על הרצפה מושגים שקשורים לעלייה מאתיופיה. עליהם להסתובב בחדר ולבוחר מושג שמעניין אותם לחקור, באמצעות טלפון או באמצעות עריכת סקר בשבט או ברחוב. לאחר מכן החניכים יתכנסו וישתפו במושגים שקיבלו. החניכים מקבלים תאריכים ופירוט האירועים רלוונטיים, ועליהם למקם את האירועים והתאריכים על ציר הזמן של המסע של עליית יהודי אתיופיה. נסרטט ציר זמן על הרצפה או על הקיר, שעליו נוכל לסדר את המידע. המטרה היא שהקבוצה תמקם את התאריכים הנכונים לאירועים הממוקמים.

הערות למדריך: על המדריך לבחור מושגים מהנספח ולכתוב את הכותרות שלהם על דפים. בהתאם, יש לתכנן כיצד יראה ציר הזמן (קו על הרצפה, או מודבק על קיר וכדומה).

נספח 1

דפים, ציר זמן

30 דקות

מתודה 2: הסבר

מקרינים סרטון על המסע של יהודי אתיופיה לארץ ישראל (מצורף). המדריך יסביר בראשי פרקים על האירועים שלמדנו עליהם במתודה הקודמת ועל יום הזיכרון לנספים מסודן, כיום זיכרון ממלכתי. בקובץ ההרחבה למדריך יש קטעי עדות אישית של אנשים שהשתתפו במסע. אפשר לתת לחניכים לקרוא את הקטעים ולשאול אותם: "מה היו המניעים לעלייה לפי הקטעים שקראנו?"

הערות למדריך: הסרטון על "המסע לארץ-ישראל"נספח 2 (סרטון
מצורף גם כקובץ)אמצעים להקרין את הסרטון
(מחשב, מקרן, רמקולים)

10 דקות

שאלה מרכזית:

מיהו גיבור תרבות ישראלי?

זמן הפעילות: 45 דק' | מס' הנספחים: 1

מתודה 1: ייצוג

מחלקים את הקבוצה לזוגות או לשלושות. כל קבוצה תקבל תמונה של דמות מפורסמת, ועליהם יהיה לכתוב תוך עשר דקות "האם המפורסם שבתמונה יכול להיחשב לגיבור תרבות?", נמקו למה. עורכים סבב והקבוצות יציגו את הטיעונים שלהן.

הערות למדריך: מומלץ להוסיף דמויות עדכניות מחיי היומיום של החניכים. אם הם לא מכירים לעומק את הדמות הם יכולים לשאול או לקרוא עליה.

נספח 1 (תמונות של דמויות מפורסמות)

אין

15 דקות

מתודה 2: הראה

מקריאים את ההגדרה ל"גיבור תרבות" (מויקיפדיה): "אדם מפורסם, בעל אישיות אמיתית, כובשת ומלהיבה, המצליח לפרוץ מתוך התחום הצר של עיסוקו, אמנותו או תפקידו, ותורם תרומה יוצאת דופן לתרבות הכללית". עונים ביחד על השאלות לדיון: מה יהיה העיסוק של גיבור תרבות? באילו תחומים צריך להשפיע על החברה? כיצד? מה התכונות שלו? כעת כל קבוצה תבנה דמות של גיבור התרבות הישראלי האידיאלי בעיניה (בהתאם לדיון מעלה) ותציג בפני הקבוצה.

הערות למדריך: חשוב שהדיון על גיבור התרבות לא יישאר רק בתחום אנשי הבידור, אלא ירחב את השיח לאנשי רוח, אקדמיה, פוליטיקה וכד'.

דפים, טושים, מדבקות

אין

10 דקות

צופיות

תוכן

4

שאלה מרכזית:

ממה מורכב סמל תנועת הצופים ולמה?

זמן הפעילות: 30 דק' | מס' הנספחים: 1

מתודה 1: הבעה יצירתית

החניכים יעצבו ויצרו סמל חדש לתנועת הצופים. עליהם להסביר אלמנט בסמל שעיצבו. לאחר שיסיימו להציג את הסמל ולהסביר את מרכיביו נשאל מי יודע מה אילו משמעויות סמליות חבויות בסמל הצופים. כדאי לאפשר להם לחשוב על פתרון ולענות לפני ההסבר של המדריך במתודה הבאה.

אין

עיתון, מספריים, טושים, עטים, מנקי מקטרות, גזרי חבלים, דבק פלסטיק, פונפונים וחומרי יצירה אחרים.

15 דקות

מתודה 2: הסבר

מציגים בפני החניכים את הסמל ומסבירים את משמעותו האמתית של מרכיביו.

נספח 1

אין

15 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:
כדאי שההסבר על הסמל יהיה עשיר ומעניין.

דמוקרטיה

תוכן

4

שאלה מרכזית:

איך כדאי לפתור מחלוקות?

מסר: אלימות היא לא דרך לפתור בעיות

זמן הפעילות: 40 דק' | מס' הנספחים: 1

מתודה 1: השראה

מקריאים את הסיפור "גדר, כבשה ואיש עם בעיה" מאת יעל בירן

הערות למדריך: אפשר להקריא את הסיפור באמצעות הקבצים המצורפים (WORD, POWER POINT) או לנסות להשיג את הספר עצמו.

נספח 1 (מצגת) ונספח 2 (הרחבה למדריך - המצגת כקובץ "WORD").		אין	20 דקות

מתודה 2: ייצוג

שואלים שאלות מנחות על הסיפור:

- ★ עם איזו כבשה הרגשת הַזְדָּהוּת? מדוע?
- ★ איזו כבשה נהגה נכון ביותר לדעתך? מדוע?
- (שים/י לב - הכבשה שנהגה נכון לדעתך אינה חייבת להיות זו שחשת הזדהות עמה).
- ★ לאיזו כבשה הכי היית רוצה להידמות?
- ★ האם את/ה מכיר מקרה שבו אנשים פתרו בעיה דומה בדרכים שונות (כמו למשל הכבשים בסיפור)?
- ★ שתפ/י את הקבוצה בהתמודדות שלך או של אחרים עם בעיה (אפשר לספר סיפור אישי, סיפור שקראת בעיתון או בספר)

הערות למדריך: כדאי לוודא שהחניכים הבינו את אופני בהתמודדות השונים של הכבשים עם הבעיה שלהן- הגדר. לאחר מכן להדגיש כי הגדר היא רק סמל לבעיות, לסכסוכים, ולמחלוקות שעלינו להתמודד עמם בחיים האישיים ובחברה בכלל. אם המדריך מרגיש שהקבוצה בשלה לכך, אפשר לתת מקרה בוחר

אין	אין	10 דקות

מתודה 3: עשייה

המדריך יבחר נושא אקטואלי מתוך העיתונות ויבקש מהקבוצה להציע דרכים לפתרון המחלוקת. בעת החשיבה על פתרון, כדאי לעודד אותם לחשוב לפי אופני ההתמודדות השונים של הכבשים ולנסות להבין לאן צורת ההתמודדות תוביל. למשל, לשבור את הגדר משמעו להגיב בצורה כוחנית לבעיה. האם זה יעזור לנו בהתמודדות עמה? לפרט למה כן ולמה לא? וכדומה אפשר. לעבוד בקבוצות קטנות

הערות למדריך: בעת בחירת הנושא האקטואלי יש עדיפות לנושאים של סכסוכים מדיניים, אך אם המדריך מרגיש כי זה נושא שפחות יתחברו אליו בקבוצה אפשר לחפש דברים מתחום מערכת החינוך, התנהגות בני נוער, זהירות בדרכים וכדומה

אין

דף ועט

10 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

כדאי לקרוא את הסיפור באופן שיעניין את החניכים, ולהקפיד לחבר את הדיון על הספר לחיים האישיים שלהם.

שאלה מרכזית:

איך זה להיות זקן?

מסר: חשוב לאמץ נקודת מבט אחרת על זיקנה.**זמן הפעילות:** 35 דק' | **מס' הנספחים:** 3

מתודה 1: חשיבה משותפת

מחלקים את החניכים לקבוצות בנות שלושה חניכים. כל קבוצה תקבל דף ובו התחלה של סיפור: "אצלנו בשכונה יש איש זקן אחד ש...". מקפלים את השורה הראשונה וכל אחד ישלים, בתורו, משפט או שניים להמשך הסיפור. לא לשכוח להשאיר את המשפט האחרון גלוי עבור החניך שימשיך את הסיפור.

הערות למדריך: הסיפורים של כל הקבוצות יתחילו באותו המשפט. המטרה היא לחשוף את האסוציאציות שעולות בראשו למשמע המילים "איש זקן". לא נאמר זאת לחניכים, ורק נבקש שימשיכו את הסיפור על אותו איש זקן ש... אם הפעולה מתקיימת בשבת ניתן לספר סיפור בהמשכים שכל אחד ממשיך את שני ובחלק הבא הקבוצות יספרו לחברים האחרים את הסיפור שסיפרו.

5 דקות עטים כמספר הקבוצות תחילת הסיפור

מתודה 2: חשיבה משותפת

מקריאים במליאה את הסיפורים שנוצרו, ומנסים יחד להבין האם יש לנו דימויים משותפים סביב הצירוף "איש זקן".
★ האם בסיפורים השונים תוארו דברים דומים?
★ בכמה מהסיפורים קרו דברים אופטימיים ובכמה להפך?

הערות למדריך: אין הכרח לשכנע את החניכים או לכוון את הדיון לכך שרובינו נוטים לתפוס את הזיקנה באופן מסוים. כל מה שיעלה מהסיפורים ומהדיון - מעולה.

10 דקות אין אין

חומרי השראה למדריך:

הספר:

"ימי שלישי עם מורי" מאת מיץ' אלבום

מתודה 3: דיון בשאלה

מקריאים קטע מתוך הספר "ימי שלישי עם מורי" (נספח) ומקיימים דיון:

★ מה דעתכם על הגישה של מורי בעניין הזקנה?

★ האם זאת המציאות לדעתכם?

★ מה יכול להוביל אנשים להרגיש או לחשוב ככה? במה או במי זה תלוי?

★ מה הם השלבים השונים בחיים שלנו? איך אנחנו מקבלים אותם?

מוסיפים לדיון פן נוסף- דיברנו על איך זה להיות זקנים.

אבל איך אנחנו מתייחסים לאנשים שמבוגרים מאתנו?

'מפני שיבה תקום, והדרת פני זקן ויראת מאלוקיך אני ה' (ויקרא יט, לב)

האם אנחנו מכבדים מבוגרים בגלל שזו מצווה? האם זה עוזר לנו להתנהג אליהם

יפה?

הערות למדריך: ניתן לתת זמן לשיתוף של החניכים על סבא וסבתא שלהם, מבוגרים

אחרים שהם מכירים.

קטע מתוך "ימי שלישי עם מורי" והמשנה

אין

15 דקות

שאלה מרכזית:

למה אומרים שקיימת "בעיית" עובדים זרים?

מסר: ידע הוא כוח - המטרה להעשיר את הידע של החניכים בהסוגיה

האקטואלית הזו.

זמן הפעילות: 20 דק' | מס' הנספחים: 4

מתודה 1: פירוק

מפזרים על הרצפה או מחלקים לחניכים דפי מידע.

על בריסטולים גדולים או על גליונות נייר רושמים את השאלות:

★ מי הוא עובד זר?

★ מאיזה מדינות מגיעים העובדים הזרים?

★ במה הם עוסקים בישראל?

★ כמה עובדים זרים בישראל?

★ איפה בעיקר מתגוררים העובדים הזרים?

★ מהי "בעיית" העובדים הזרים בישראל?

מבקשים מהחניכים למצוא את התשובות לשאלות בדפי המידע ולכתוב אותן על גבי גליונות הנייר.

הערות למדריך: חשוב שהמדריך יהיה בקיא בנושא, או שלפחות יידע איזה מידע

נמצא במרכז כל נספח.

מטרת הפעילות היא להקנות לחניכים רקע בנושא, מתוך המחשבה כי אם הם עצמם ידלו את המידע, הם יפנימו אותו ויעמיקו בו יותר.

אם הפעולה מתקיימת בשבת ניתן לבקש מהחניכים לספר לקבוצה את התשובות ולא לכתוב.

מידע על העובדים הזרים, מתוך פורטל עובדים זרים וסיעוד, "העובדים הזרים במדינת ישראל", "עובדים זרים בישראל", נתונים על עובדים זרים בישראל

בריסטולים, נייר דבק, טוש

20 דקות

שאלה מרכזית:

מה החסד החשוב בעינינו?

מסר: כל העמותות עושות דברים חשובים מאד.

זמן הפעילות: 35 דק' | מס' הנספחים: 1

מתודה 1: הדמיה

המדריכים אומרים לחניכים שמשרד הפיס רוצים לתת תרומה בסך מליון שקל לעמותה כלשהי העוזרת לאוכלוסייה נזקקת בארץ. כדי להחליט לאיזה עמותה לתת, הם רוצים לדעת מה כל אחת עושה. מתחלקים לקבוצות כמספר העמותות שיש, ויוצרים פרסומת לעמותה.

הערות למדריך: כדאי לחשוב על עמותות נוספות או להחליף את העמותות בנספחים בדברים שהחניכים מכירים.

מידע על עמותות

אין

25 דקות

מתודה 1: חשיבה משותפת

החניכים יצביעו לאיזה עמותה הם בוחרים לתת את הכסף.

הערות למדריך: ניתן לנסות לארגן התנדבות בעמותה אליה החניכים החליטו לתת את הכסף.

אין

אין

10 דקות

שאלה מרכזית:

מיהו גיבור בשואה?

מסר: לגבורה פנים רבות.

זמן הפעילות: 60 דק' | מס' הנספחים: 2

מתודה 1: השראה

מחלקים את החניכים למספר קבוצות (עד ארבעה חניכים בקבוצה). כל קבוצה תקבלת דמות מתוך נספח אחד, ויהיה עליה ללמוד עליה לעומק, הזו להציג טיעונים בנוגע להאם לדעתה הייתה גיבורה.

הערות למדריך: אין

נספח 1

אין

20 דקות

מתודה 2: ייצוג

כל קבוצה תציג את הדמות שלמדה עליה, ותציג את טיעוניה: למה הייתה גיבורה בשואה?

הערות למדריך: אין

מידע על דמויות מהשואה

אין

15 דקות

מתודה 3: דיון בשאלה

מתכנסים למליאה, ומקיימים דיון על גבורה בשואה. שאלות לדוגמה:

האם הייתה גבורה בשואה?

איך היא מוצגת?

למה צריך להגדיר גיבורים?

מקרינים תמונה של שני חלקי הפסל "מרד גטו ורשה" של הפסל נתן רפפורט.

מקיימים דיון במשמעות הפסל, והאם השתנה המושג "גבורה" בהקשר השואה.

האם הגיבורים הם אנשי המרד?

אולי הגיבורים הם למעשה אנשי הגטו שהצליחו לחיות למרות הקשיים?

אין תשובה אחת כמובן והקבוצה יחד תחקור ותגיע לתובנות בעצמה.

הערות למדריך: במידה והפעולה מתקיימת בשבת יש להדפיס את התמונות מראש.

הפסל "מרד גטו ורשה"

מחשב, מקרן

25 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

על המדריך להיות אקטיבי, ולהקפיד לעודד את הקבוצה לחשוב.

בעת הצגת הדמויות, המדריך יטען בעד ונגד רק כדי לפלפל את הדיון.

על המדריך להיות בקיא בחומר, ולהכיר היטב את הדמויות.

על המדריך להכין לעצמו דיון ברור, עם שאלות מכוונות. חשוב שהקבוצה תגיע

למסקנות באופן עצמאי לזכור כי אין תשובה נכונה אחת.

אפשר להמשיך את הדיון עם הקבוצה עד לימינו אנו, ולחשוב על המושג "גיבור"

גם בהקשר של הקמת מדינת ישראל.

חומרי השראה למדריך:

על המדריך לקרוא חומר נוסף מאתר יד ושם.